(N°. 5.) (A°. 1830.)

SURINAAMSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 18den JANUARIJ.

PARAMARIBO.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Het Schip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. KLINT, van *Amsterdam*.

Het Schip *Ipenrode*, Kapt. M. CHARLAU, van *Amsterdam*; passagiers: *H. Rocquette* en *J. A. van Hasselt*.

UITGEZEILD.

Z. M. Brik van Oorlog, *de Panther*, Komm. Kapt. Luit. D. BUIS, naar *Curaçao*.

UITGEKLAARD.

Het Schip *Sophia Maria*, Kapt. G. L. RÖPERHOFF, naar *Amsterdam*; lading: 505 vaten Suiker en 51 balen schoone Katoen, 756 ℔ Koper en 482 ℔ Lood.

Het Schip *de Dageraad*, Kapt. R. C. STADA, naar *Amsterdam*; lading: 466 vaten Suiker en 40 balen schoone Katoen.

Het Schip *de Prins der Nederlanden*, Kapt. J. HILLEBRANDS, naar *Amsterdam*; lading: 321 vaten Suiker en 50 balen schoone Katoen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE den 4 November.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag den 4 November.

Wordt gelezen eene missive van de Eerste Kamer, waarbij kennis wordt gegeven, dat zij zich met het adres aan den Koning, in antwoord op de aanspraak van den Troon, vereenigd heeft, en een uit haar midden benoemde Commissie, vergezeld van die van de Tweede Kamer, met den Graaf *de Thiennes de Lombize* aan het hoofd, hetzelve Zaturdag den 31 October, des namiddags ten 2 ure, aan Hoogstdenzelven overhandigd heeft. Aangenomen voor kennisgeving.

Het adres is van den navolgenden inhoud:

SIRE!

De Staten-Generaal gevoelen zich steeds gelukkig, den Troon van Uwe Majesteit te omringen, en aan Hoogstdenzelven de hulde te brengen van hunnen diepen eerbied.

De menigvuldige blijken van verknochtheid, die Uwe Majesteit in de door Hoogstdenzelven, sedert de laatste Vergadering, bezochte gewesten ontvangen heeft, leveren een schitterend bewijs op van de liefde der natie voor haren Vorst, van de hoop, welke zij in hem stelt, en van de trouw, waarop hij in alle omstandigheden rekenen kan.

Wij stellen de aanmoediging op prijs, welke de maatregelen, voor den bloei van het algemeen welzijn genomen, aan de meeste takken van volksvlijt hebben gegeven.

Wij hopen met Uwe Majesteit, dat die uitwerksels, bij voortduring begunstigd door den loop der omstandigheden, strekken zullen, om meer en meer de welvaart van dit Rijk te ontwikkelen, hetwelk het zeldzame voorregt geniet van onder den invloed van heilzame instellingen, in zijn boezem alle de bronnen van rijkdom te vereenigen, uit landbouw nijverheid en handel voortvloeijende.

Het geluk, Sire, en de roem van Uw doorluchtig Huis zijn met het geluk en den roem des Nederlandschen volks op het innigst verbonden. Wij deelen in de vreugde, welke aan Uwe Majesteit de voorgenomene echtverbindtenis van H. K. H. de Prinses, Uwer Majesteits beminde eenige Dochter, met Z. K. H. den Prins *Albert* van Pruissen, veroorzaakt.

De Staten-Generaal ontvangen met genoegen de verzekering, hun door Uwe Majesteit gegeven, van de goede verstandhouding tusschen Nederlanden en alle Mogendheden.

Gaarne houden wij ons overtuigd, dat, ten gevolge der in onze Oost-Indische bezittingen, door het Bestuur genomen maatregelen, aan de aldaar nog bestaande onlusten een gewenscht einde zal worden gemaakt. Het moederland heeft tot bereiking van dit doel, groote en edelmoedige opofferingen gedaan. Wij uiten den wensch om die niet verder uit te breiden, en gevoelen de behoefte om er de vruchten van te plukken.

Wij zullen aan de verschillende ontwerpen van wetten, die Uwe Majesteit ons aankondigt, de behoorlijke aandacht wijden. De twee deelen der Staatsbegrooting, mitsgaders de wetten tot de inkomsten en uitgaven, als ook tot de wijze van heffing van eenige belastingen betrekkelijk, zullen het onderwerp uitmaken van onze rijpste beraadslagingen.

Eene tienjarige begrooting is bij onze Staatsinrigting naauw verbonden met alle groote algemeene belangen. Deze overweging heeft ons geleid bij het naauwkeurig onderzoek, hetwelk wij daarvan in de laatste Vergadering deden. Wij zullen even zorgvuldig de nieuw aangeboden ontwerpen onderzoeken.

De volledige zamenstelling der regterlijke magt is een der vurigste wenschen onzer landgenooten; een nieuw wetboek van strafvordering staat in verband met hunne dierbaarste vrijheden. Deze omstandigheden, zijn voor Uwe Majesteit een onderpand te meer van ons verlangen om de daartoe betrekkelijke ontwerpen te kunnen aannemen, en te mogen erkennen, dat daarbij in aanmerking zijn gekomen de bedenkingen, in de vorige Vergadering gemaakt.

De Voorzienigheid heeft voor Uwe Majesteit de roemvolle roeping bewaard om aan het hoofd te staan der vereeniging van de provinciën der Nederlanden, onder dezelfde grondwet en onder de scepter der Nassaus, om de nieuwe maatschappelijke orde in die provinciën op de algemeene vrijheid te stichten, en dezelve ten eeuwigen dage te bevestigen, door even zachte als zekere middelen: de volkomene inrigting en handhaving der grondwettelijke waarborgen. Wij zijn overtuigd, dat Uwe Majesteit, getrouw aan de zinspreuk zijner Vaderen, steeds het gebruik dier middelen zal ter harte nemen, om zijne hooge roeping te vervullen. Uwe Majesteit zal alzoo op eene duurzame wijze het geluk der natie en dat van zijn Huis verzekeren.

RUSLAND.

PETERSBURG den 17 October.

Behalve de bijzondere bewijzen der Keizerlijke tevredenheid, aan de officieren, en soldaten verleend, heeft Z. M. aan al de gezamenlijke troepen, die in de twee laatste veldtogten deel genomen hebben, eene openbare eere-betuiging van hoogstdeszelfs genoegen willen geven. Te dien einde is aan de troepen der tweede armee, aan die van het afgezonderde Kaukazische korps, als ook aan de eskaders der vloten van de Oost- en de Zwarte Zee, welke in gemelde veldtogten gediend hebben de volgende Dagorde uitgevaardigd:

„Dappere land- en zee-troepen! De almagtige zegen der Goddelijke voorzienigheid heeft een einde gemaakt aan dezen oorlog, in welken gij u op nieuw met onvergankelijken roem bedekt hebt, en Rusland viert, dank zij uwen pogingen, eenen glorierijken vrede. Twee werelddeelen weergalmden onophoudelijk van de faam uwer overwinningen; de talrijke heerscharen van eenen, in zijnen wederstand hardnekkigen vijand zijn op alle punten vernietigd geworden, en bij uwe verschijning verdween de oude maar dier onverwinnelijke bolwerken die voor uwe komst geene overwinnaars gekend hadden. Ongebaande bergkeetenen met stoutheid doorbrekend en den vijand tot in deszelfs ontoegankelijkste wijkplaatsen overwinnend, hebt gij hem, voor de poorten van Konstantinopel zelf, gedwongen zijne onmagt om u wederstand te bieden, plegtiglijk te erkennen. Evenzeer hebt gij uitgemunt door uwe matiging jegens de overwonnenen; door uw gedrag jegens de vreedzame bewoners der aan uwe wapenen onderworpene landen, welken gij bescherming en vriendschap aangeboden hebt; door het besteudig in acht nemen des voorbeeldigste orde en der strengste krijgstucht, met een woord, door eene naauwgezette vervulling van al uwe pligten. Dus hebt gij u den naam van Russische Krijslieden waardig gemaakt! Tot onderscheiding wegens uwe buitengewone diensten, welke gij den Troon en het Vaderland bewezen hebt, beveel ik aan al de genen, die aan de krijgsverrigtingen tegen de Turken, de veldtogten van 1828 en 1829 deel genomen hebben, de door mij zoo even wegens den oorlog met Turkije vastgestelde medaille van het St. Joris-Lint te dragen. Moge dit eereteeken u voor altijd tot herinnering strekken aan uwen roem en aan mijne erkentelijkheid; moge het voor de toekomst een nieuwe borg zijn uwer getrouwe diensten!

Mengelwerk.

IETS OVER *SUMATRA'S* OOSTKUST.

(Vervolg en Slot.)

Welligt zullen sommige lezers zeggen, dat er voor dit verslag eene verontschuldiging noodig is, wegens eene zoo lange Inleiding, en zulks te meer daar het werk zelve van den Heer *Anderson* voor geene zeer uitvoerige vermelding vatbaar is, vooral om dat hetzelve te rijk is aan gewigtige en nieuwe waarnemingen, dan dat wij ons te dezer plaatse een ook slechts eenigermate voldoend uittreksel dezer Monografie zouden kunnen veroorlooven.

De eerste afdeeling behelst het Reis-dagboek van den Heer *Anderson*; de tweede eene zoo naauwkeurig en volledig mogelijke statistiek der bijzondere kleine staten aan de oostzijde, noordwaarts van het magtige en ook eenigzins meer bekende rijk *Monangkabu*, ongeveer tusschen den eersten en vijfden graad noorder breedte. De kustbevolking op deze streek wordt door *Anderson* op 3 tot 400,000 zielen geschat. Zij zijn grootendeels Maleijers echter met bijna alle rassen en stammen vermengd, welker vereeniging, in het verkeer in Zuid-Azie, eene zoo oneindige menigvuldigheid en verscheidenheid van de natuurlijke hoedanigheden, van taal, godsdienst, zeden, en kleeding, en een zeker hooghartig poëtisch karakter te voorschijn brengt, hetwelk zoozeer, dat, ook zelfs der aanzienlijkste Europische handels-plaatsen, overtreft, dat deze laatstgenoemde volgens de verzekering der ooggetuigen, daarbij schier kleine stedekens gelijken.

Deze kust wordt door een aanal kleine Vorsten beheerscht, waarvan de magtigsten den titel van *Sultan* dragen. Zij voeren menigvuldige oorlogen, deels onder elkander, maar inzonderheid met de *Batta's*, de eigenlijk oorspronkelijke bewoners van dat eiland, welke tegenwoordig naar de binnendeelen van hetzelve terug gedrongen zijn en zich in alle opzigten ten eenemale van de kustbewoners onderscheiden. Zij leven onder vele hoofdlieden of opperhoofden, in eenen half leerstelsel matigen, half op de wijze der Schotsche Clan's gewijzigden toestand.

Ieder opperhoofd heeft een of meer vaste Burgen of Verschansingen, welker toegangen met de schedels van verslagen vijanden versierd zijn. De Batt's zijn misschien wel de volkomenste Kanibalen die heden nog op de bekende deelen des aardbols gevonden worden; maar ook zij eeten hunne verslagen vijanden volstrekt niet op om den honger te stillen, maar uit haat en wraakzucht. De zaak zelve echter is iets zoo gebruikelijks en gewoonlijks, dat iedereen over *Anderson's* ongeloovigheid verbaasd stond, en het geheel van hem zou hebben afgehangen om ooggetuige van dergelijke gastmalen te zijn. Wanneer een Batta ten strijde optrekt, neemt hij altijd zout en citroenzap met zich mede, om hetzelve dadelijk, bij den eersten besten nedergevelden vijand, te kunnen gebruiken. Het hoofd wordt, dadelijk afgesneden, en terwijl de overwinnaar hetzelve bij de haren hoog in de lucht houdt, slurpt hij, in den eigenlijksten zin bloedgierig, het afdroppelende bloed op. Wie bij den eersten aanval op eene dier verschansingen den eersten vijand nedervelt, mag als eene bijzondere eervolle distinctie, een zeker gedeelte van het ligchaam des verslagenen met de tanden verscheuren. Overigens heeft zich toch die drift eener blinde woede tot een zeker soort van Epicurismus verfijnt, en de voeten, handen, lippen, tongen, ooren, oogen en de navel worden voor bijzondere lekkerbeetjens gehouden, en het vleesch van grijsaards en oudachtige mannen heeft bij hen, boven al het overige, de beslissendste voorkeur. *Anderson* verhaalt van een opperhoofd der Battu's, die zich zoo zeer verwend had, dat hij aan krampen in de maag leed, wanneer hij niet alle dagen menschenvleesch gegeten had, weshalve hij, wanneer de oorlog zijnen disch van die spijs niet voorzien had, zijne slaven uitzond, om op eenigen afstand van zijne woning, den eersten den besten mensch dien hem zoude tegenkomen, dood te slaan en in te zouten. Het uiterlijke gelaat en de houding dezer menschen-eeters is, zoo als ook, de

afbeeldingen, welke *Anderson* van hen mededeelt, ten uiterste wild en afzigtelijk leelijk. Het beteugelen en uitroeijen dezer barbaren, het bijleggen hunner onophoudelijke oorlogen onder elkander of met Vorsten, die langs de kusten wonen, moet ongetwijfeld de hoofd-voorwaarden uitmaken om partij te kunnen trekken van de voordeelen, welke dit eiland oplevert, voornamelijk ook, omdat de rijke *tin-* en *goudmijnen* geheel binnen in het land gelegen zijn. De vraag is maar, of het aan de Britsche regering gelukken zal, hare oogmerken zonder eene onmiddelijke in bezitneming te bereiken en echter zijn vele mannen van kunde in het begrip, dat zoodanige bezitneming met de verklaarde Britsche staatkunde en hare algemeene welbegrepen belangen strijdig zoude zijn. *Anderson* verzekert, dat de Maleische vorsten zich omtrent de oogmerken der Engelschen, allezins gunstig betoonen.

Misschien wel dat zij zich aan de Engelschen al te gunstig betoonen, want sommigen noodigden den Heer *Anderson* regtstreeks uit, om forten of kasteelen op te rigten en de Britsche vlag op dezelve te planten, en zulks, zoo verzekert althans de Heer *Anderson*, alleen met het oogmerk om van de aanmatigingen en onophoudelijke vorderingen der Hollanders bevrijd te worden. Wanneer overigens de huisselijke inrigtingen der kustbewoners eenen zekeren graad van weelde en eenen niet onbeduidenden handel tot bevrediging van de behoeften dier weelde, aan den dag leggen, dan valt het des te meer in het oog, dat daarbij slechts weinige voortbrengselen van Europische nijverheid te bespeuren zijn, niet tegenstaande het toch den inwoneren noch aan den wensch naar dezelven, noch aan de middelen, om die voortbrengselen te betalen, ontbreekt. Zij zelven zijn niet zonder kunstvlijt, en zij vervaardigden indedaad fabrikaten, welker teekening, fijnheid en sterkte *Anderson* zeer roemt, en die nu reeds naar China uitgevoerd worden.

ADVERTENTIËN.

TRANSPORTEN.

Den 8 Januarij 1830. VENDUMEESTER, aan J. LEACH, van de Plantagie *Lochaber*, gelegen in het Nederdistrict *Nickerie*, bekend onder het half Lot Land N°. 122.

Den 12. DOROTHEA VAN NEIJTSCH, aan DUCHESSE VAN MEIJER, voor de minderjarige SARAATJE VAN DUCHESSE VAN MEIJER, van een gedeelte van het Erf aan de *Steenbakkers Gracht*, Lᵃ. D. N°. 599.

Den 14. M. A. SALOMONS, *Vendumeester*, aan ARON Bᴏ. DE MESQUITA, van den Houtgrond *Nahamoe*, gelegen in rio boven *Suriname*.

HIJPOTHEEK.

Den 12. ARON Bᴏ. DE MESQUITA, Eerste Hijpotheek, ten behoeven J. C. F. WALTHER, *qq. c. s.*, voor de minderjarige Jʙ. OTTINGER, op het Huis en Erf, op den hoek van den *Maagden Straat*, bekend onder Lᵃ. D. N°. 12.*b*.

Paramaribo den 18 Januarij 1830.

De fungᵉ. Secretaris,
G. S. DE VEER.

Over een *jaar* en *zes weken* zullen Kurators der *Algemeene Wees-, Desolate- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, ingevolge daartoe bekomen authorisatie van de Commissie tot de Zaken van opgemelde Kamer, de dato 6 dezer, publiek doen verkoopen:

Drie- vier- en- twintigste Aandeelen in de plantaadjen *Lust en Rust*, gelegen in deze Kolonie, aan de rivier *Suriname*, aan de linkerhand in het opvaren tusschen de plantaadjen *Belwarde* en *Dordrecht*, groot 800 Akkers, alsmede:

Drie- vier- en- twintigste Aandeelen in de verlatene plantaadje *Parcabo*, gelegen alhier, aan de *Paulus* en *Surnaus Kreeken*, groot 1000 Akkers Aankomende de Erven JOHANNA LAMBERTINA SCHERPING, Weduwe wijlen O. W. VAN CRONSTEIN.

Paramaribo den 16 Januarij 1830.

De Scriba der Commissie tot de zaken van voormeld Departement,
R. GOLLENSTEDE.

KURATORS DER ALGEMEENE WEES-, DESOLATE- EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER DEZER KOLONIE, zullen op Maandag den 25 dezer, ter voorschreve Kamer, des namiddags ten *vier* uren, door de *Vendumeesteresse* de Weduwe C. S. GOMPERTS, publiek doen verkoopen:

1°. Een ERF en de daarop staande Gebouwen, gelegen alhier aan de hoek van de *Prince-* en *Groote Dwars Straten*, Lᵃ. D. N°. 847, aankomende den Boedel de Vrije JAN CAROLUS VAN MEIJER.

2°. Een ERF en de daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Keizer Straat*, Lᵃ. D. N°. 222, aankomende den Boedel ISAIJ ABRAHAMS.

3°. Een ERF en de daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Keizer Straat*, Lᵃ. D. N°. 224, aankomende den absenten JACOB ABRAHAMS.

Zullende de bewijzen van eigendom en de *veil* conditiën, *drie* dagen vóór den verkoopdag, ter voorschreve Kamer ter *visie* liggen.

Paramaribo den 16 Januarij 1830.

C. A. FISCO, 2ᵈᵉ *Commies.*

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den *Hove van Civiele en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag, den 22 Januarij 1830, s' morgens de klokke *half negen* uren, ter Kastelenije van het *Hof van Civiele en Crimineele Justitie*, bij Executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, gelegen aan de *Watermolen Straat*, Lᵃ. D. N°. 120, aankomende den Boedel wijlen JACOB ARON POLAK.

De plantagie *Johanneshoop*, gelegen aan de rivier *Saramacca*, in het opvaren tusschen de plantaadjen *Lapoule* en *Monitor*, aankomende J. H. HAGENS.

Paramaribo den 14 Januarij 1830.

☞ Algemeene Vergadering van het Departement *Paramaribo* der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, in de zaal der loge *Concordia*, op HEDEN den 18 Januarij 1830, des avonds ten 7½ ure.

Voorlezing: de Penningmeester H. H. DIEPERINK; over het spreekwoord: *Schoenmaker, houd U bij Uwe leest.*

M. A. SALOMONS zal de volgende Venduën houden van eenen Inboedel, ten Huize van E. J. VAN DEN BERGH; telkens des namiddags ten *vier* uren precies, als:

2ᵈᵉ *VENDU* op Woensdag, den 20 Januarij e. k.
3ᵈᵉ » op Woensdag, den 3 Februarij volgende.
4ᵈᵉ » op Woensdag, den 17 Februarij volgende.

Alles naar de *Catalogus* voor handen. Zullende de Goederen van iedere Vendu, telkens *twee* dagen te voren bezigtigd kunnen worden, van *acht* tot *een* uur voormiddags.

Paramaribo den 8 Januarij 1830.

In de maand September 1830, de juiste tijd nader te bepalen, zal binnen *Amsterdam* in publieke veiling worden verkocht, de Koffij Plantaadje genaamd *KERKSHOVEN*, met al derzelver toe- en aanbehooren, gelegen in deze Kolonie, aan de *Warappa Kreek*, ter regterhand in het opvaren, tusschen het Chirurgijns Etablissement *Staf Arons* en de Plantaadje *Clifford Kocqshoven.* — De Inventaris zal in tijds ter visie liggen ten kantore van den Heer E. G. VELDWIJK te *Amsterdam*, en bij de Heeren P. MAIJ en F. VAN SACHTEN alhier, bij wien ook nadere informatien te bekomen zijn.

Paramaribo den 13 Januarij 1830.

J. C. DOERLEBEN en P. VAN ESCH, als gemagtigdens van den uitlandigen Heer S. G. HOPPE, zullen op aanstaande Dingsdag, den 19ᵈᵉⁿ dezer, 's morgens ten 9 uren, ten huize van den Vendumeester M. A. SALOMONS, publiek doen verkoopen: deszelfs nagelatene Meubelaire Goederen, enz. enz.; — als mede een Kabinet Kerk-Orgel 4½ Register, te bezigtigen in de *Hernhutter Kerk*.

M. A. SALOMONS zal Morgen om *negen* uren op Vendu verkoopen; Provisiën en Stukgoederen.

Als mede Wane Planken 20 vts. 1 duim en 25 vts. 1½ duim, van de Houtgrond *Maria's Lust*, liggende op het Erf van wijlen GRIETJE VAN MONTENOR.

Van den Ondergeteekende is sedert eenige dagen weggedreven, een vier riems TENT-CORJAAL, groen geschildert: zonder haakebord, met schuivende luiken, degeene die eenige aanwijzingen daarvan kan doen; gelieve bij den Ondergeteekende of ter dezer *Drukkerij* daaromtrent kennis te geven, waarvoor genereus zal beloondt worden.

Paramaribo den 18 Januarij 1830.

J. P. H. V. LINCK.

Ter Drukkerij van de Eʀᴠᴇɴ J. BRINK.